

δηλητήριο

δηλητήριο, το, ουσ. [αρχ. δηλητήριον], το δηλητήριο. **1.** οτιδήποτε έχει πικρή γεύση: «μου 'φερε έναν καφέ δηλητήριο || δεν ήξερα τι καρπός ήταν κι όταν τον δάγκασα, ήταν δηλητήριο». (Λαϊκό τραγούδι: **δηλητήριο στο στόμα είν'** η κάθε μας μπουκιά, μέχρι που να 'ρθεις παιδί μου απ' τη μαύρη ξενιτιά). **2.** οτιδήποτε προκαλεί μεγάλη θλίψη, στενοχώρια, μίσος, κακία, φόβο ή ψυχική φθορά, ή έχει γενικά βλαπτική επίδραση σε κάποιον: «το δηλητήριο της ζήλιας ήταν η αιτία που είχε κάνει μαρτύριο τη ζωή της γυναίκας του || το δηλητήριο του μίσους σ' αυτόν τον άνθρωπο κυκλοφορούσε στις φλέβες του || δεν τον άφηνε στιγμή ήσυχο το δηλητήριο της κακίας και προσπαθούσε αδιάκοπα να βρει τρόπο να του κάνει κακό || το δηλητήριο της διχόνοιας υπήρξε πολλές φορές η αιτία μεγάλων εθνικών καταστροφών». (Ακολουθούν 16 φρ.)·

- γυναίκα δηλητήριο, βλ. λ. [γυναίκα](#)·

- έριξε το δηλητηριό του, βλ. φρ. *έσταξε το δηλητηριό του*·

- έσταξε το δηλητηριό του, μίλησε με τέτοιο τρόπο, ώστε να προκαλέσει λύπη, να πικράνει ή να βλάψει ηθικά κάποιον, μίλησε με μεγάλη κακεντρέχεια, με πολύ μίσος και κακία εναντίον κάποιου: «την κατάλληλη στιγμή έσταξε το δηλητηριό του και με πίκρανε αφάνταστα»·

- έχυσε το δηλητηριό του, βλ. φρ. *έσταξε το δηλητηριό του*·

- η γλώσσα του είναι δηλητήριο, βλ. λ. [γλώσσα](#)·

- η γλώσσα του στάζει δηλητήριο, βλ. λ. [γλώσσα](#)·

- η γλώσσα του χύνει δηλητήριο, βλ. λ. [γλώσσα](#)·

- πικρό(ς) σαν δηλητήριο, **α.** οτιδήποτε έχει πολύ πικρή γεύση: «ο καφές ήταν πικρός σαν δηλητήριο». **β.** οτιδήποτε μας προξενεί μεγάλη ψυχική πίκρα: «τα λόγια σου ήταν πικρά σαν δηλητήριο και με πίκραναν πολύ». (Λαϊκό τραγούδι: **πικρό σαν δηλητήριο είναι το διαβατήριο, μα όταν ζεις χωρίς ελπίδα, όπου γης είναι πατρίδα**)·

- ποτίζω δηλητήριο ή ποτίζω με δηλητήριο (κάποιον), στενοχωρώ αφάνταστα κάποιον: «τον πότισες δηλητήριο τον πατέρα σου με την αποτυχία σου να μπεις στο πανεπιστήμιο». (Λαϊκό τραγούδι: *η εμπιστοσύνη χάθηκε σ' αγάπη και φιλία· δηλητήριο κι οι δυο τους με ποτίσανε, την καρδούλα μου στα δύο την ξεσκίσανε*)·

- τα λόγια του είναι δηλητήριο, βλ. λ. [λόγος](#)·

- τα λόγια του στάζουν δηλητήριο, βλ. λ. [λόγος](#)·

- τα λόγια του χύνουν δηλητήριο, βλ. λ. [λόγος](#)·

- το στόμα μου είναι δηλητήριο, βλ. λ. [στόμα](#)·

- το στόμα του είναι δηλητήριο, βλ. λ. [στόμα](#)·

- το στόμα του στάζει δηλητήριο, βλ. λ. [στόμα](#)·

- το στόμα του χύνει δηλητήριο, βλ. λ. [στόμα](#)·